

- Lesbrief -

Millie en DE BOLWEZEL

ISBN 9789044859065

Titel: *Millie en de bolwezel*

Auteur: Wim De Vos

Illustrator: Paul Oole

Geb. 120 pagina's

Vanaf 8 jaar

Uitgegeven bij Clavis Uitgeverij

Sinds haar mama er niet meer is, voelt Millie een grote leegte in haar buik. Ze voelt zich alleen met haar verdriet. Papa komt zijn kamer niet uit en tante Tien doet haar best, maar ook zij kan nooit de plaats van mama innemen. Millie mist haar zo erg dat ze aan niets anders kan denken. Op een dag wint ze bij een gekke piraat op de kermis iets bijzonders: een lichtblauwe knuffelbol. Eerst vindt ze het maar een stom ding, maar dan begint ze met Bol te praten. En tot Millies verrassing praat de knuffel terug. Bol leert haar weer praten, herinneren én loslaten.

Een teder verhaal over verlies en verdriet, met een hoopvol, pluizig randje. Voor lezers van alle leeftijden vanaf 8 jaar.

Clavis

Wij maken
kinderdromen
waar

Inleiding

De onderstaande vragen en opdrachten zijn suggesties om *Millie en de bolwezel* te behandelen in de klas. Veel vragen zijn ook geschikt om thuis te bespreken, of met een kleinere groep kinderen. Bekijk zelf welke vragen aansluiten bij jouw klas: je kunt de lesbrief volledig volgen, of er vragen en opdrachten uit selecteren.

Lees en bespreek per hoofdstuk

Laat de leerlingen in hun eigen tijd het boek lezen, of zorg voor leestijd in de klas. Spreek af tot waar er gelezen moet worden en bespreek het boek klassikaal.

Tip: lees ook af en toe een hoofdstuk voor.

HOOFDSTUK 1

Millie is haar mama verloren en voelt zich nu leeg.

- Kun je je voorstellen hoe dat voelt?
- Probeer te tekenen hoe Millie zich voelt.

HOOFDSTUK 2

De papa van Millie luistert naar muziek en kan er helemaal in verdwijnen. Hij luistert naar Bob Dylan, bijvoorbeeld naar dit liedje.

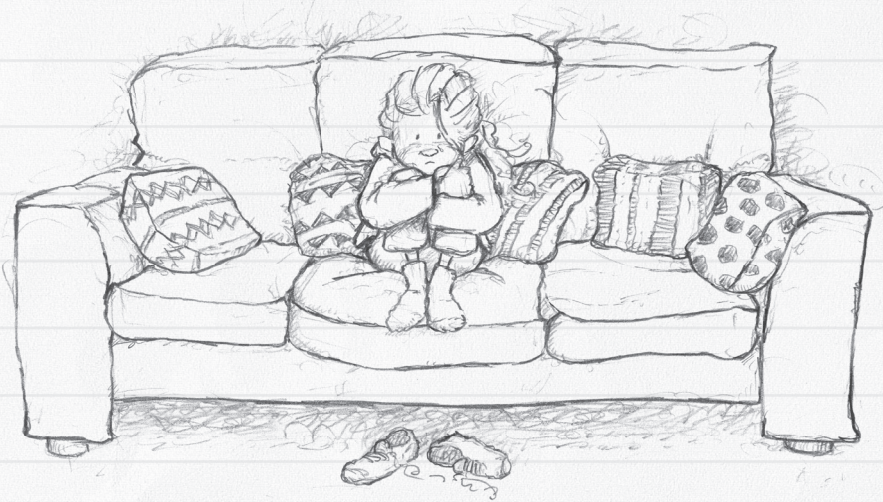
- Wat vind jij van de muziek waar de papa van Millie naar luistert? Vind je het mooi? Wat voor gevoel krijg je erbij?
- Waarom zou de papa van Millie willen verdwijnen in de muziek? Waarom zou hij juist naar dit soort muziek willen luisteren?
- Naar wat voor muziek luister jij graag? En wat voor gevoel krijg je bij die muziek?

HOOFDSTUK 3

Millie kijkt haar lievelingsserie en gaat naar de kermis om afleiding te zoeken.

- Wat doe jij als je verdrietig of boos bent en afleiding nodig hebt?

HOOFDSTUK 4

Millie gaat liever naar huis dan dat ze op de kermis blijft.

- Stel je voor dat jij Millie bent. Zou je liever naar huis gaan of op de kermis blijven? Waarom?

HOOFDSTUK 5

Millie speelt memory met de volgende kaartjes: een wolk, een klein kind, een doodshoofd, een knuffelhond, de toren van Pisa, een vrouw met lang haar, een masker met een traan, een kangoeroe, een gitaar, een piraat, een harmonica, een gebouw met een koepel, een maan, een engel, een boemerang en een ster. Ze moet duo's maken van deze kaartjes.

- Welke setjes zou jij maken met deze kaartjes? Wat past goed samen volgens jou? Waarom?

HOOFDSTUK 6

Millie, haar papa en tante Tien hebben verschillende manieren van omgaan met het verlies van Millies mama.

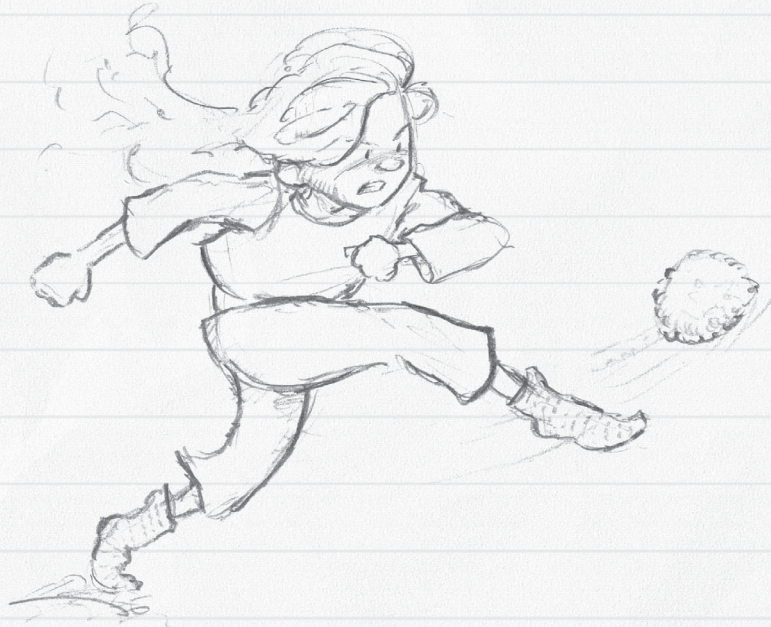
- Beschrijf hun persoonlijke keuzes en gedrag.
- Welke reactie begrijp je het best?

HOOFDSTUK 7

Op de kermis praat tante Tien met een kennis, maar Millie kan het gesprek niet goed volgen.

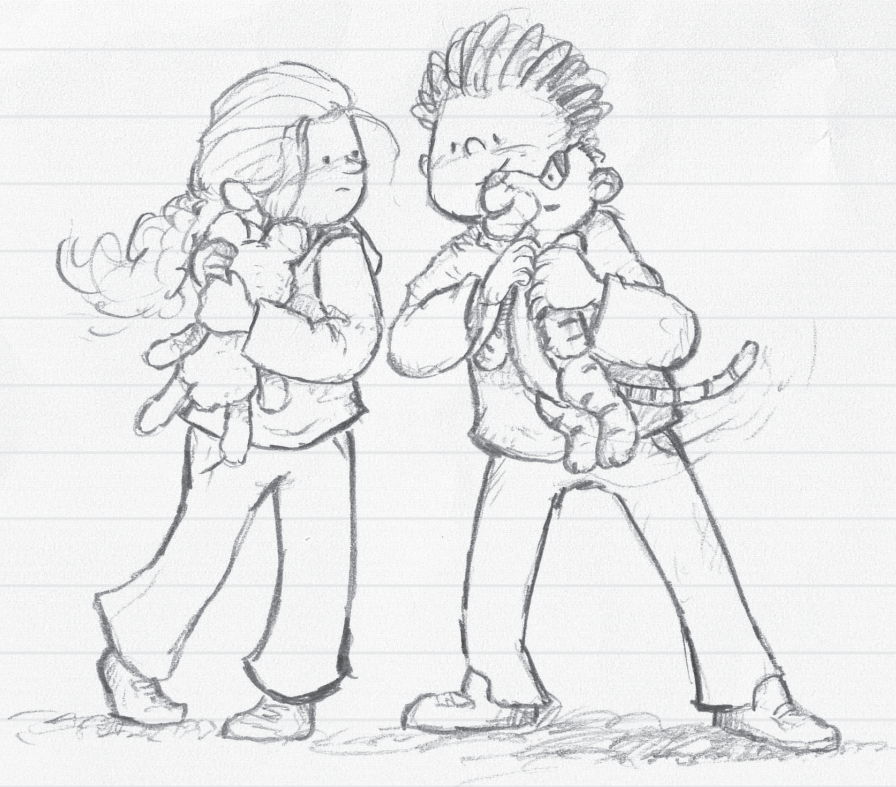
- Heb jij dat ook weleens? Dat volwassenen praten waar je bij bent, maar op zo'n manier dat je het net niet begrijpt?
- Hoe voel je je daar dan bij?

HOOFDSTUK 8

De blauwe bal van Millie is ineens een knuffelbeer geworden.

- Hoe zou dat zijn gekomen, denk je?

HOOFDSTUK 9

Millie wordt overal herinnerd aan het verlies van haar mama; bijvoorbeeld ook bij het rekenhuiswerk dat over breuken gaat.

- Zou jij huiswerk voor Millie kunnen bedenken dat haar niet aan haar mama doet denken?

HOOFDSTUK 10

Millie blijft slapen bij tante Tien.

- Waarom denk je dat ze dat zo fijn vindt?

HOOFDSTUK 11

Millie moet op school een schilderij maken, maar het lukt haar niet zo goed sinds haar mama er niet meer is.

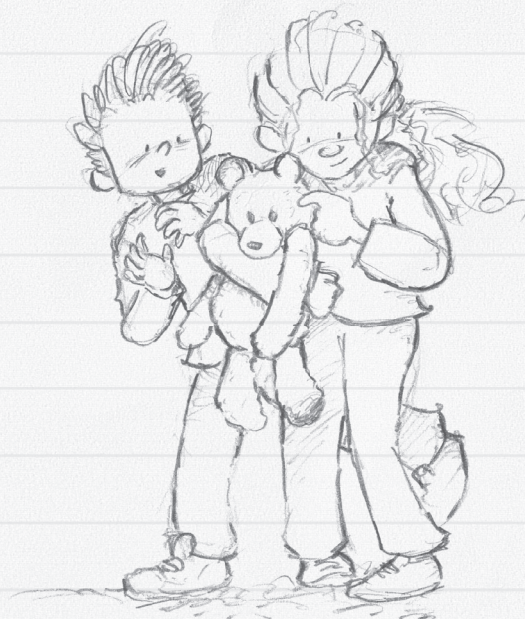
- Als jij Millie was, wat zou je dan schilderen om met het verlies van mama om te gaan?
- **Tip:** teken of schilder met de klas allemaal een kunstwerk voor Millie, of maak één gezamenlijk kunstwerk.

HOOFDSTUK 12

Sam neemt Millie mee naar een oud gebouw in het park.

- Wat zou er in dat gebouw te vinden zijn, denk je?

HOOFDSTUK 13

Sam heeft een geheime plek in het tuinhuis.

- Als jij een geheime plek had, hoe zou die er dan uitzien? Welke spullen zou je er bewaren?
- Teken jouw perfecte geheime plek.

HOOFDSTUK 14

Sam kent ook mensen die zijn gestorven.

- Als je Millie was, zou je het dan fijn vinden om er met Sam over te praten?
- Waarom wel of niet?

HOOFDSTUK 15

Bij Sam eet Millie spaghetti volgens een recept van zijn oma.

- Is er in jouw familie een recept van een oma of opa dat jullie vaker maken?
- Is dat een speciaal recept?

HOOFDSTUK 16

Bol wordt steeds viezer en wordt niet meer schoon.

- Heb jij knuffels die speciaal voor je zijn?
- Zou je het erg vinden als die knuffels een beetje (of heel erg) vies zijn?

HOOFDSTUK 17

Millie voelt zich beter nu ze met Sam kan praten. Voor haar papa werkt dat praten nog niet zo goed.

- Stel je voor dat jij een belangrijk persoon verliest. Zou jij het dan fijn vinden om erover te praten?
- Zou je dat liever doen met iemand die je al kent, of met iemand die je eerst nog niet kende?

HOOFDSTUK 18

De papa van Millie gooit Bol weg, omdat Millie 'er gewoon doorheen' moet.

- Wat zou je de papa van Millie willen vertellen? Schrijf een brief.

HOOFDSTUK 19

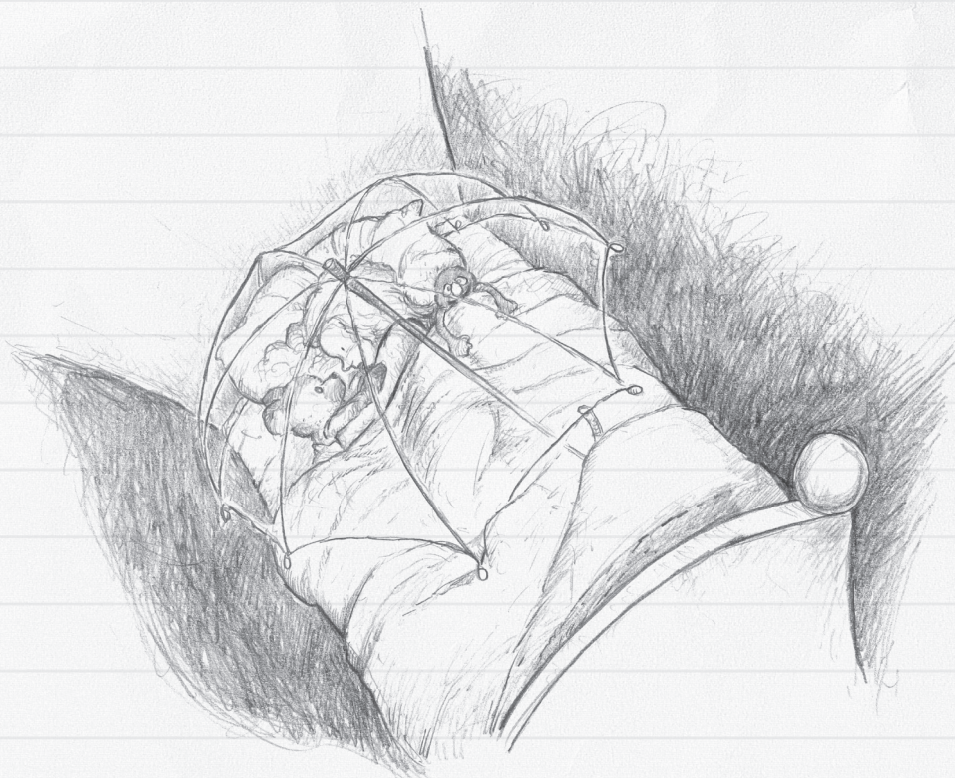
Millie mag een dagje thuisblijven van school, maar besluit dat niet te doen.

- Als jij Millie was, waar zou je dan voor kiezen? Waarom?

HOOFDSTUK 20

Het lukt Millie niet zo goed om in slaap te komen.

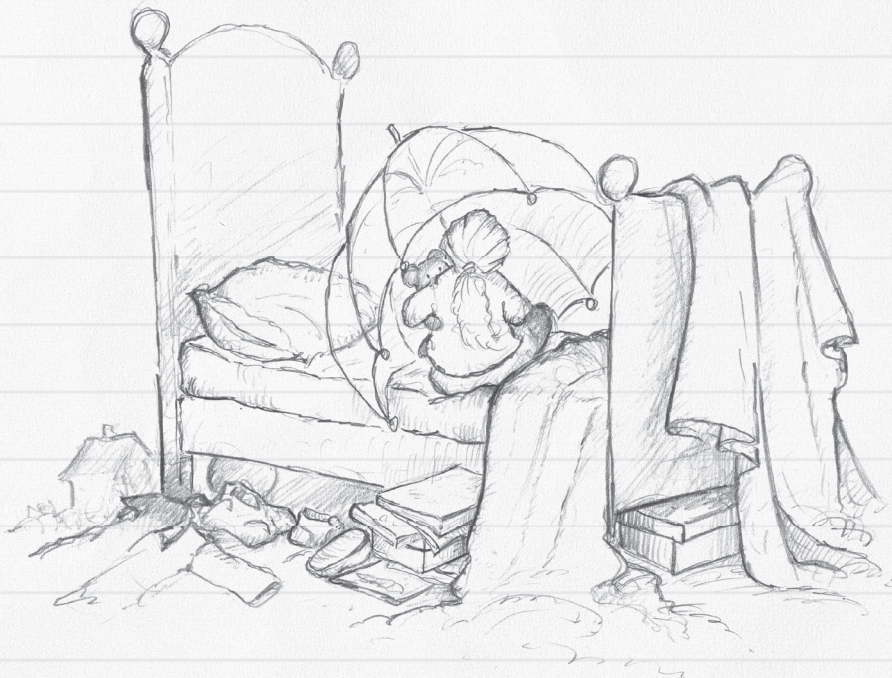
- Wat doe jij als je niet in slaap kunt komen? Heb je daar een trucje voor?
- Zou het jou helpen om verhalen te vertellen tegen een knuffel?

HOOFDSTUK 21

Het gaat al beter met Millies verdriet om haar mama.

- Hoe zou dat komen, denk je?
- Maak een lijstje van gebeurtenissen en mensen die Millie hebben geholpen met haar verdriet.

HOOFDSTUK 22

Millie en Sam denken na over hoe het komt dat Bol steeds viezer wordt.

- Denk je dat hun idee klopt, of zit het anders?
- Zou Bol ook weer schoon kunnen worden? Hoe?

HOOFDSTUK 23

De papa van Millie gaat op een andere manier met zijn verdriet om dan Millie.

- Wat zou de papa van Millie kunnen helpen om beter met zijn verdriet om te gaan, volgens jou?

HOOFDSTUK 24

Het gaat steeds beter met de papa van Millie.

- Hoe zou het komen dat het steeds beter met hem gaat?
- Kijk terug op je antwoord op de vorige vraag. Heb jij daar dingen benoemd die de papa van Millie hebben geholpen?

HOOFDSTUK 25

In dit hoofdstuk wordt het verhaal van Millie afgesloten.

- Wat gebeurt er in dit laatste hoofdstuk?
- Waarom geeft Millie Bol terug?
- En hoe komt het dat Bol weer schoon is?

BESPREKINGSVRAGEN OVER ROUW EN VERDRIET

Onderstaande vragen zijn bedoeld om een gesprek over rouw en verdriet op gang te brengen in de klas. Bekijk zelf welke vragen je gebruikt en waar je dieper op ingaat.

- Ben jij al eens een belangrijk iemand verloren (die is gestorven, of verhuisd, of op een andere manier niet meer dichtbij)? Hoe voelde dat aan het begin? En hoe voelt het nu?
- Ken je iemand die een belangrijk iemand is verloren? Hoe heb je hem of haar toen geholpen?
- Wat zijn dingen die jij doet om jezelf op te vrolijken als je verdrietig bent?
- Helpen die dingen ook bij het verdriet om iemand die je bent verloren? Of zijn daar andere dingen voor nodig?
- Verdriet is niet fijn, maar soms is het wel nodig. Millie probeert eerst gewoon door te gaan, maar ze heeft het nodig om haar verdriet met iemand te delen. Daarna voelt ze zich juist beter. Kun jij je dat voorstellen? Heb je zelf al eens iets meegemaakt waarbij het nodig was om je verdriet echt te voelen en te delen, voordat je verder kon gaan?
- Er zijn bepaalde figuren die Millie opvrolijken: de hond Max, Bol, en Sam. Hoe komt het dat zij Millie wel helpen, denk je? Vergelijk het met de volwassenen in Millies leven (haar papa, tante Tien, en de juf). Wat doen zij anders, waardoor ze Millie niet zo goed helpen?

CREATIEVE LESIDEEËN

Gebruik onderstaande lesideeën om creatief aan de slag te gaan met *Millie en de bolwezel* en het thema rouw. Bekijk zelf welke ideeën je gebruikt, en of je de leerlingen er individueel of klassikaal aan laat werken.

Maak je eigen Bol

- Voorzie wol, lapjes stof en watten (of andere vulling) voor de leerlingen en laat hen een eigen Bol maken. Bekijk zelf hoe uitgebreid je de leerlingen hun Bol laat vormgeven (van een bolletje tot een heuse knuffel), en hoe groot je wil dat de kunstwerken/knuffels worden.
- **Tip:** hou een kringgesprek met de leerlingen waarin ze hun Bol presenteren en uitleggen hoe Bol de leerlingen kan ondersteunen. Neemt hun Bol ook hun verdriet over? Of helpt hun Bol op een andere manier?
- **Tip:** als je helemaal klaar bent met het behandelen van Millie en de bolwezel in de klas, kun je leerlingen symbolisch hun Bol laten teruggeven, net als Millie in het verhaal doet. Bespreek met de klas wat ze hebben geleerd over zichzelf, over anderen en over rouw. Hoe heeft Bol hen daarbij geholpen?

Spreekkoepel

- Hang een grote, transparante paraplu in de klas, zoals Millie op haar slaapkamer doet. Dit is de spreekkoepel.
- Leg aan de leerlingen uit dat ze onder de paraplu mogen zitten als ze een momentje rust nodig hebben of als ze iets kwijt willen. Zorg eventueel voor een Bol voor de klas (dat mag ook een andere knuffel zijn). Ze mogen ook dingen opschrijven die hen dwarszitten. Maak duidelijk dat de leerlingen mogen kiezen of ze die dingen delen met de leerkracht.

Leegte in je buik

- Millie beschrijft haar verdriet over haar mama als een soort leegte in haar buik. Daar was eerst een plekje voor mama, maar nu is het weg en voelt het niet goed. Laat de leerlingen twee keer een cirkel tekenen (of een echte buik): eentje met wat er vroeger in zat, en eentje met wat er nu in zit.
- Voor de buik/cirkel van 'vroeger' mogen leerlingen iets tekenen dat ze zijn kwijtgeraakt (een persoon, een huisdier, een vorige woonplaats ...), of iets waar ze vroeger meer tijd aan besteedden dan nu (een vorige hobby bijvoorbeeld).
- Voor de buik/cirkel van 'nu' mogen leerlingen tekenen wat hen nu bezighoudt (nieuwe vrienden, hobby's ...), of hoe ze de vorige leegte hebben opgevuld. Dat mag ook abstracter, met bijvoorbeeld gekleurde patronen.
- Laat leerlingen eventueel vertellen over wat ze hebben getekend, maar forceer het niet. Dit is vooral een oefening voor leerlingen om zelf hun verdriet een plek te geven en over hun emoties na te denken.

Dagboek van Bol

- In het verhaal kan Bol praten, maar zegt hij niet zoveel. We leren Bol niet zo heel goed kennen. Stel je voor dat Bol een dagboek zou bijhouden: wat zou hij dan schrijven? Laat de leerlingen een willekeurige dag uit het boek kiezen, of meerdere dagen. Laat hen een dagboekverslag schrijven voor Bol: hoe heeft hij zijn dag met Millie ervaren? Hoe zou hij zich zelf voelen?

Schrijf een brief

- Laat de leerlingen nadenken over iemand die ze zijn verloren. Iemand die is gestorven, verhuisd, of op een andere manier niet meer dichtbij is. Het mag ook een (huis)dier zijn. Laat hen een brief schrijven met dingen die ze willen vertellen (over hoe het nu met hen gaat, over het gevoel van missen ...).
- **Tip:** verzamel de brieven in een doos, die je vervolgens afsluit en niet meer opent. Dat kan de leerlingen helpen met de verwerking van hun verdriet.

Maak een moodboard

- Zorg voor voldoende tijdschriften en ander materiaal om moodboards mee te maken. Vraag leerlingen ook om materiaal van thuis mee te nemen. Indien nodig mogen ze afbeeldingen opzoeken en printen, maar probeer het eerst zonder.
- Laat de leerlingen een moodboard maken waar ruimte is voor verdriet en hoe dat er voor hen uitziet, en voor de dingen die de leerlingen helpen met hun verdriet om te gaan (afleiding, mensen om mee te praten ...).
- Laat de leerlingen eventueel hun eigen moodboard presenteren aan de klas of aan een kleiner groepje.